

شماره جدول :	موضوع : چک لیست رعایت قانون ارتقاء سلامت اداری و مقابله با فساد
	شرکت مورد رسیدگی :
	سال / دوره مالی :

(۱) هدف :

اطمینان از اینکه واحد مورد رسیدگی، تمهیدات لازم را در جهت ارتقاء سلامتی اداری و مقابله با فساد به کار گرفته و برای جلوگیری از هرگونه سوء جریان، در حوزه فعالیت خود کنترل‌های ضروری را اعمال کرده است.

(۲) تعاریف :

الف) فساد در این قانون هرگونه فعل یا ترک فعلی است که توسط هر شخص حقیقی یا حقوقی به صورت فردی، جمعی یا سازمانی که عمداً و با هدف کسب هرگونه منفعت یا امتیاز مستقیم یا غیرمستقیم برای خود یا دیگری، با نقض قوانین و مقررات کشوری انجام پذیرد یا ضرر و زبانی را به اموال، منافع، منابع یا سلامتی و امنیت عمومی و یا جمعی از مردم وارد نماید نظیر رشاء، ارتشاء، اختلاس، تبانی، سوء استفاده از مقام یا موقعیت اداری، سیاسی، امکانات یا اطلاعات، دریافت و پرداخت‌های غیر قانونی از منابع عمومی و انحراف از این منابع به سمت تخصیص‌های غیر قانونی، جعل، تخریب یا اختفاء اسناد و سوابق اداری و مالی.

ب) تحصیل مال نامشروع، موضوع ماده (۲) قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷/۹/۱۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام.

(۳) در تکمیل چک لیست، نکات زیر باید مورد توجه قرار گیرد :

۳-۱) چک لیست حاضر دربرگیرنده مواردی از قانون ارتقاء سلامت اداری و مقابله با فساد است که کاربرد بیشتری دارد. لذا توجه به تمامی مفاد این قانون در رسیدگیها ضرورت دارد.

۳-۲) چنانچه در مورد برخی از سئوالات مطرح شده در این چک لیست رسیدگیهایی به عمل آمده است عطف به کاربرد مربوط الزامی است.

۳-۳) پاسخ "بلی" نشان دهنده رعایت و پاسخ "خیر" نشان دهنده عدم رعایت مفاد قانون است که با علامت "✓" نشان داده می‌شود و در مواردی که پاسخ "مورد ندارد" باشد، علامت مزبور در ستون مربوط درج می‌شود.

چکلیست رعایت قانون ارتقاء سلامت اداری و مقابله با فساد

۳-۴) سایر قوانینی که در مفاد قانون ارتقاء سلامت اداری و مقابله با فساد به آنها عطف داده شده و در چکلیست نیز درج شده است، به شرح زیر و به پیوست ارائه شده و در مواردی شماره پیوست مربوطه به صورت اندکس در متن چکلیست مشخص شده است:

شماره صفحه	عنوان
۸-۹	۱) برخی از مواد قانون مدیریت خدمات کشوری (مواد ۲ و ۳ و ماده ۴ و تبصره ۲ و ۳ آن و مواد ۵ و ۷)
۱۰	۲) ماده (۲) قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷/۹/۱۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام

۳-۵) خلاصه‌ای از موارد قابل ذکر در گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی (خلاصه پاسخهای "خیر" و سایر مواردی که احتمالاً ممکن است به نظر رسیدگی کننده به دلایلی مهم تلقی شود) لازم است در گزارش نکات عمده (جدول ۱۰۵۰ پرونده جاری) برای ملاحظه مدیر فنی ارائه گردد.

۳-۶) این چکلیست باید برای واحدهای مورد رسیدگی مشمول به شرح ماده (۲) این قانون، از جمله شرکتها و مؤسسات موضوع مواد (۲)، (۳)، (۴) و (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری تکمیل و سپس در بخش مربوط در پرونده جاری بایگانی شود.

نام مسئول کار: نام شریک مسئول:

امضاء و تاریخ: امضاء و تاریخ:

چکلیست رعایت قانون ارتقاء سلامت اداری و مقابله با فساد

ردیف	عطف	سؤال	پاسخ			
			بلی	خیر	مورد ندارد	عطف به کاربرد رسیدگی
۱	بند (الف) ماده ۳	آیا کلیه قوانین و مقررات اعم از تصویب نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها، رویه‌ها، تصمیمات مرتبط با حقوق شهروندی نظیر فرآیندهای کاری و زمان‌بندی انجام کارها، استانداردها، معیارها و شاخص‌های مورد عمل، مأموریت‌ها، شرح وظایف دستگاهها و واحدهای مربوط، همچنین مراحل مختلف اخذ مجوزها، موافقت‌های اصولی، مفاصا حسابها، تسهیلات اعطایی، نقشه‌های تفصیلی شهرها و جداول میزان تراکم و سطح اشغال در پروانه‌های ساختمانی و محاسبات مربوط به مالیاتها، عوارض و حقوق دولت، مراحل مربوط به واردات و صادرات کالا در دیدارگاههای الکترونیک به اطلاع عموم رسانده شده است؟				
۲	بند (ب) ماده ۳ و تبصره ۱ آن	آیا متن قراردادهای مربوط به معاملات متوسط و بالاتر موضوع قانون برگزاری مناقصات که به روش مناقصه، مزایده، ترک تشریفات و غیره منعقد گردیده و همچنین اسناد و ضامنه آنها و هرگونه الحاق، اصلاح، فسخ، ابطال و خاتمه قرارداد پیش از موعد و تغییر آن و نیز کلیه پرداختها در پایگاه اطلاعات قراردادهای وارد شده است؟ توضیح: قراردادهایی که ماهیت نظامی یا امنیتی دارد و نیز مواردی که به موجب قوانین، افشای اطلاعات آنها ممنوع می‌باشد و یا قراردادهای محرمانه از شمول این حکم مستثنی است. تشخیص محرمانه بودن برعهده کار گروهی مرکب از معاونین وزرای اطلاعات و امور اقتصادی و دارایی و معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و معاون دستگاه مربوط حسب مورد، است.				
۳	تبصره (۲) ماده ۳	آیا اطلاعات مذکور در ردیفهای (۱) و (۲) این چکلیست، به طور کامل و منطبق با واقعیت و بدون تأخیر در پایگاههای مربوط واحد شده است؟				
۴	جزء "۱-۱" بند (ب)	آیا از ارائه متقالبانه اسناد، صورتهای مالی، اظهارنامه‌های مالی و مالیاتی به مراجع رسمی ذیربط، خودداری شده است؟				

چک‌لیست رعایت قانون ارتقاء سلامت اداری و مقابله با فساد

ردیف	عطف	سؤال	پاسخ		
			بلی	خیر	مورد ندارد
۵	جزء "۱-۲" بند (ب) ماده ۵	الف- آیا نسبت به ثبت کلیه معاملاتی که ثبت آنها در دفاتر قانونی بر اساس مقررات الزامی است، اقدام شده است؟ ب- آیا از ثبت معاملات غیر واقعی در دفاتر قانونی خودداری شده است؟			
۶	جزء "۱-۳" بند (ب) ماده ۵	آیا از ثبت هزینه‌ها و دیون واهی، یا ثبت هزینه‌ها و دیون با شناسه‌های اشخاص غیر مرتبط یا غیر واقعی، در دفاتر قانونی خودداری شده است؟			
۷	جزء "۱-۴" بند (ب) ماده ۵	آیا نسبت به ارائه اسناد حسابداری به مراجع قانونی و همچنین عدم امحای آنها قبل از زمان پیش‌بینی شده در مقررات، اقدام شده است؟			
۸	جزء "۱-۵" بند (ب) ماده ۵	آیا ممنوعیت بکارگیری تسهیلات بانکی و امتیازات دولتی در غیر محل مجاز رعایت شده است؟			
۹	جزء "۱-۶" بند (ب) ماده ۵	آیا در صورت تمکن مالی و نداشتن عذر موجه، نسبت به پرداخت بدهی معوق مالیاتی یا عوارض قطعی قانونی اقدام لازم به عمل آمده است؟			
۱۰	تبصره ماده ۷	آیا واحد مورد رسیدگی بر اساس وظایف و مأموریت‌های خود در چهارچوب «منشور اخلاق حرفه‌ای کارگزاران نظام» [*] نسبت به تدوین «رفتار حرفه‌ای و اخلاقی مقامات موضوع ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری [*] و سایر مدیران و کارکنان» خود اقدام نموده است؟			
۱۱	ماده ۱۳	آیا مسئولین واحد مورد رسیدگی بدون فوت وقت از شروع یا وقوع جرایم مربوط به ارتشاء، اختلاس، کلاهبرداری، تبانی در معاملات دولتی، اخذ درصد (پورسانت) در معاملات داخلی یا خارجی، اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات قانونی، دخالت در معاملات دولتی در مواردی که ممنوعیت قانونی دارد، تحصیل مال نامشروع، استفاده غیرمجاز یا تصرف غیرقانونی در وجوه یا اموال دولتی یا عمومی و یا تضییع آنها، تدلیس در معاملات دولتی، اخذ وجه یا مال غیر قانونی یا			

^{*} طبق ماده ۷ قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد، «منشور اخلاق حرفه‌ای کارگزاران نظام» باید ظرف ۶ ماه پس از تصویب قانون یاد شده تدوین گردد.

چک‌لیست رعایت قانون ارتقاء سلامت اداری و مقابله با فساد

ردیف	عطف	سؤال	پاسخ		
			بلی	خیر	مورد ندارد
		<p>امر به اخذ آن، منظور نمودن نفعی برای خود یا دیگری تحت هر عنوان اعم از کمیسیون، پاداش، حق الزحمه یا حق العمل در معامله یا مزایده یا مناقصه و سایر جرایم مرتبط با مفاسد اقتصادی در حوزه مأموریت خود، موضوع را بلافاصله به مقامات قضایی و اداری رسیدگی کننده به جرایم و تخلفات گزارش نموده‌اند؟</p> <p>توضیح: طبق تبصره ماده (۱۳)، هر یک از کارکنان واحد مورد رسیدگی که در حیطه وظایف خود از وقوع جرایم مذکور مطلع شود، مکلف است بدون اطلاع سایرین مراتب را به صورت مکتوب و فوری به مسئول بالاتر خود و یا واحد نظارتی گزارش نماید.</p>			
۱۲	ماده ۱۴	<p>آیا هر یک از اشخاصی که در حیطه وظایف خود، مسئول ثبت یا رسیدگی به اسناد، دفاتر و فعالیتهای واحد مورد رسیدگی می‌باشد، در صورت مشاهده هرگونه فساد موضوع این قانون، چنانچه ترتیبی در قوانین دیگر نباشد، مراتب را به مرجع نظارتی یا قضایی ذیصلاح اعلام نموده است؟</p>			
۱۳	ماده ۱۵	<p>به منظور اعمال نظارت مقامات، مدیران و سرپرستان مستقیم واحد مورد رسیدگی بر واحدهای تحت سرپرستی، به تناسب مسئولیت و سرپرستی خود، آیا اقدامات لازم برای پیشگیری و مقابله با فساد اداری، شناسایی موارد آن و اعلام مراتب حسب مورد به مراجع ذیصلاح صورت گرفته است؟</p>			
۱۴	ماده ۱۸	<p>در صورت عدم پیش‌بینی فعالیتهای اقتصادی در وظایف و اختیارات قانونی واحد مورد رسیدگی، آیا ممنوعیت انجام هر نوع فعالیت اقتصادی به صورت مستقیم و غیر مستقیم رعایت شده است؟</p>			
۱۵	ماده ۱۹	<p>آیا در صورت وجود پژوهشها و تحقیقات غیر محرمانه در واحد مورد رسیدگی، که از محل بودجه عمومی تأمین اعتبار شده، نسخه‌ای از آن به نحو مناسب در دسترس اشخاص قرار گرفته است؟</p>			

چک‌لیست رعایت قانون ارتقاء سلامت اداری و مقابله با فساد

ردیف	عطف	سؤال	پاسخ		
			بلی	خیر	مورد ندارد
۱۶	ماده ۲۰	آیا ظرف دو سال پس از تصویب این قانون، نسبت به مکانیزه نمودن فرآیند امور مالی و مکاتبات اداری اقدام شده است؟			
۱۷	ماده ۲۱ و تبصره‌های آن	آیا نرم‌افزارهای مالی و اداری مورد استفاده (به استثنای نرم‌افزارهای خارجی اعلامی توسط شورای عالی انفورماتیک) در شورای عالی انفورماتیک به ثبت رسیده است؟ توضیح: نرم‌افزارهای مورد استفاده فعلی ظرف یک سال باید با شرایط فوق سازگار شوند.			
۱۸	ماده ۲۲	آیا بر اساس نظر شورای عالی انفورماتیک، نسبت به اصالت نرم‌افزارهای مورد استفاده اطمینان حاصل شده است؟			
۱۹	ماده ۲۳	در صورتی که واحد مورد رسیدگی از شرکتهای تولیدکننده نرم‌افزار می‌باشد، آیا ممنوعیت تغییر در نرم‌افزارها برخلاف استانداردهای مصوب را رعایت نموده است؟			
۲۰	ماده ۲۵	الف - آیا نسبت به بازنگری و مهندسی مجدد سامانه پاسخگویی به شکایات و مکانیزه نمودن آن، به نحوی که دریافت شکایات به صورت غیر حضوری انجام و به واحد مربوطه منعکس گردد، اقدام شده است؟ ب - آیا بر اساس زمان‌بندی تعیین شده نسبت به ارائه پاسخ شاکای یا متقاضی اقدام شده است؟ ج - در صورت عدم پاسخگویی در مهلت معین، آیا موضوع در سلسله مراتب اداری به بالاترین مقام واحد مورد رسیدگی انعکاس یافته است؟ د - در صورت وارد نبودن شکایت، آیا موضوع به صورت مکتوب و با ذکر علت به شاکای اعلام شده است؟			
۲۱	ماده ۳۲	به منظور اجرای مناسب این قانون، آیا تدابیر و ساز و کارهای مناسب، جهت استفاده از حداکثر ظرفیت واحدها و بخشهای نظارتی و سایر بخشهای مربوط، اتخاذ شده است؟			

برخی از موارد قانون مدیریت خدمات کشوری

ماده ۲ -

مؤسسه دولتی: واحد سازمانی مشخصی است که به موجب قانون ایجاد شده یا می‌شود و با داشتن استقلال حقوقی، بخشی از وظایف و اموری را که برعهده یکی از قوای سه‌گانه و سایر مراجع قانونی می‌باشد انجام می‌دهد.

کلید سازمانهایی که در قانون اساسی نام برده شده است در حکم مؤسسه دولتی شناخته می‌شود.

ماده ۳ -

مؤسسه یا نهاد عمومی غیر دولتی: واحد سازمانی مشخصی است که دارای استقلال حقوقی است و با تصویب مجلس شورای اسلامی ایجاد شده یا می‌شود و بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) بودجه سالانه آن از محل منابع غیر دولتی تأمین گردد و عهده‌دار وظایف و خدماتی است که جنبه عمومی دارد.

ماده ۴ -

شرکت دولتی: بنگاه اقتصادی است که به موجب قانون برای انجام قسمتی از تصدی‌های دولت به موجب سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری جزء وظایف دولت محسوب می‌گردد، ایجاد و بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سرمایه و سهام آن متعلق به دولت می‌باشد. هر شرکت تجاری که از طریق سرمایه‌گذاری وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی منفرداً یا مشترکاً ایجاد شده مادام که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) سهام آنها منفرداً یا مشترکاً متعلق به واحدهای سازمانی فوق‌الذکر باشد شرکت دولتی است.

تبصره ۲ ماده ۴ - شرکتهایی که به حکم قانون یا دادگاه صالح، ملی و یا مصادره شده و شرکت دولتی شناخته شده یا می‌شوند، شرکت دولتی تلقی می‌گردند.

تبصره ۳ ماده ۴ - احکام «شرکتهای دولتی» که در این قانون ذکر شده بر کلیه شرکتهایی که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است نیز اعمال خواهد شد.

ماده ۵ -

کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیر دولتی، شرکتهای دولتی و کلیه دستگاههایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است از قبیل شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، بانک مرکزی، بانک‌ها و بیمه‌های دولتی، دستگاه اجرایی نامیده می‌شوند.

ماده ۷۱ -

سمت‌های ذیل مدیریت سیاسی محسوب شده و به عنوان مقام شناخته می‌شوند:
الف- رؤسای سه قوه.

ب - معاون اول رئیس جمهور، نواب رییس مجلس شورای اسلامی و اعضای شورای نگهبان.

ج - وزرا، نمایندگان مجلس شورای اسلامی و معاونین رئیس جمهور.

د - استانداران و سفرا.

ه - معاونین وزرا.

تبصره ۱- نخست وزیران دوران انقلاب اسلامی با مقامات بند (ب) این ماده همتراز می‌گردند و تعیین سایر پست‌های همتراز به عهده هیئت وزیران بوده و تعیین همطرازی پست‌های کارکنان اداری مجلس به عهده رئیس مجلس خواهد بود.

**ماده (۲) قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری
مصوب ۱۳۶۷/۹/۱۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام**

هر کس به نحوی از انحاء امتیازاتی را که به اشخاص خاص به جهت داشتن شرایط مخصوص تفویض می‌گردد نظیر جواز صادرات و واردات و آنچه عرفاً موافقت اصولی گفته می‌شود در معرض خرید و فروش قرار دهد و یا از آن سوء استفاده نماید و یا در توزیع کالاهایی که مقرر بوده طبق ضوابطی توزیع نماید مرتکب تقلب شود و یا به طور کلی مالی یا وجهی تحصیل کند که طریق تحصیل آن فاقد مشروعیت قانونی بوده است مجرم محسوب و علاوه بر رد اصل مال به مجازات سه ماه تا دو سال حبس و یا جریمه نقدی معادل دو برابر مال بدست آمده محکوم خواهد شد.